

Sygn. akt I ACz 572/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Wojciech Kościółek (sprawozdawca)

Sędziowie : SA Jerzy Bess

SO Beata Kurdziel (deleg.)

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko M. K. (2)

o rozwód

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 grudnia 2015r. sygn. .akt XI C 634/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jerzy Bess SSA Wojciech Kościółek SSO Beata Kurdziel

Sygn. akt I A Cz 572/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie przyznał biegłej R. Ł. wynagrodzenie w kwocie 589, 85 zł w czym mieści kwota podatku od towarów i usług w wysokości 110,30 zł za sporządzoną w sprawie opinię

W uzasadnieniu wskazał, że biegła na zlecenie sądu sporządziła opinię psychologiczną dotyczącą małoletnich dzieci stron i samych stron. Za podstawę wynagrodzenia przyjął Sąd I instancji fakturę, w której biegła określiła swoje wynagrodzenie za przeprowadzenie badania psychologicznego w warunkach ambulatoryjnych czterech osób i wydanie na jego podstawie pisemnej opinii.

Sąd Okręgowy uznał należne z mocy art. 288 k.p.c. biegłemu wynagrodzenie za niewygórowane, skoro obliczone zostało poniżej połowy stawki maksymalnej przewidzianej dla takiej pracy biegłego w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym.

Zażalenie na postanowienie złożył powód domagając się uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów :

- § 2 rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym przez uznanie określonej sumy za odpowiednią wobec nakładu pracy biegłego, który był niewielki, a jego wynik niesatysfakcjonujący w świetle zarzutów do treści opinii;

- art. 89 i 90 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez zaniechanie przez Sąd I instancji weryfikacji czasu i nakładu pracy biegłego i poniesionych przez niego wydatków;

- art. 288 k.p.c. przez przyznanie wynagrodzenia za opinię która w zakresie merytorycznym jest kwestionowana przez powoda

Rozpoznając zażalenie zważył Sąd Apelacyjny co następuje;

Stosownie do treści wskazanego zażaleniem § 2 rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku stawka wynagrodzenia biegłego za każdą rozpoczętą opinię wynosi w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. W realiach sprawy kwota bazowa wynikająca z ustawy budżetowej odpowiada kwocie 1766, 46 zł, co oznacza, że podstawowa wysokość wynagrodzenia za godzinę pracy biegłego wynosi od 22 zł i 61 groszy (jako 1,28 % z kwoty bazowej) do 31 zł i 97 gr (jako 1,81 % kwoty bazowej).

Jak wynika ze złożonego przez biegłego rachunku (w formie faktury) oraz karty pracy biegłego - czas niezbędny dla sporządzenia wyniósł 15 godzin, z których 3 godziny zajęła lektura akt, 4 godziny badanie psychologiczne i 8 godzin sporządzenie opinii. Odnosząc powyższe do zarzutów zażalenia stwierdzić należy, że wbrew zarzutom nie sposób dopatrzeć się naruszenia stawki kwotowej i godzinowej dla przyjętej podstawy wynagrodzenia. Zarówno czas pracy związany z lekturą akt, jak i badaniem 4 osób i sformułowaniem wniosków opinii nie usprawiedliwia wniosku, by określenie tej wartości (łącznie 15 godzin) było jaskrawo wygórowane. Należy wskazać, że w tym zakresie normodawca nie określa ram czasowych dla wykonania określonej czynności i jedynym kryterium weryfikacyjnym dla przyjętego wymiaru czasu jest doświadczenie życiowe, co do tego ile czasu jest niezbędne dla wykonania określonej pracy. A zatem w tym zakresie nie sposób dopatrzeć się naruszenia wskazanych przez zażalącego przepisów. Także wysokość stawki wynagrodzenia nie budzi zastrzeżeń, skoro uwzględni się złożony (kilkupodmiotowy) aspekt opinii.

Należy wskazać, że sąd rozstrzygający o wysokości przyznania biegłemu wynagrodzenia bada czy opinia została wykonana w granicach tezy dowodowej. W tym zakresie zgodnie z poleceniem sądu (k.554 akt) biegła miała sporządzić opinię na okoliczność prawidłowości rozwoju emocjonalnego małoletnich dzieci stron postępowania rozwodowego oraz prawidłowości związków emocjonalnych łączących małoletnich z każdym z rodziców, jak również łączących małoletnie dzieci stron ze sobą, a także preferencji małoletnich dzieci odnośnie rodzica, z którym chcą zamieszkiwać i przyczyn takiego a nie innego wyboru.

Opinia biegłej zawiera dane pozyskane od stron ich stanowiska wynikające z bieżącej pieczy na dziećmi, zaś w zakresie dotyczącym dzieci, opis prezentowanych postaw dzieci w trakcie badania psychologicznego, ze wskazaniem niektórych prób badawczych. Biegła w swojej opinii opisuje swoje wnioski związane z oceną postaw dzieci w czasie badania, występujących w tym zakresie deficytów w relacjach z rodzicami i dokonuje także oceny poziomu kompetencji rodzicielskich stron postępowania. W zakresie zatem zlecenia biegła odniosła się do kwestii zleconych jej przez sąd. Niewątpliwie także w swej opinii biegła dokonała oceny okoliczności związanych z obrazem sylwetki psychologicznej dzieci, ze wskazaniem przyczyny dla której nie tyle kryterium subiektywne (sylwetki dziecka), co obiektywne (wynikające z sylwetki rodzica) winno wpływać na podejmowana decyzję w sprawie powierzenia pieczy na dzieckiem. Treść opinii spotkała się z krytyczną oceną stron, które złożyły swoje zastrzeżenia o różnym stopniu i zakresie zarzutów, przy czym zarzuty powoda połączone zostały z wnioskiem procesowym o przeprowadzenie dowodu z opinii zespołu biegłych (zajmujących się kompleksowo zagadnieniami rodziny). W dacie wydania zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy podjął decyzję o przeprowadzeniu dowodu z kompleksowej opinii biegłych dotyczącej sytuacji rodzinnej i wychowawczej stron i ich dzieci.

W ocenie Sądu Apelacyjnego – wbrew zarzutom zażalenia powoda nie ma podstaw dla uznania, by sporządzona opinia nie była na zadany biegłemu temat. Jej obszar oceny ograniczony jest do zagadnień strictly psychologicznych, zaś ostateczna ocena przydatności tego dowodu na użytek postępowania w sprawie rozwodowej należy do sądu, co wszakże nie pozbawia biegłego prawa do wynagrodzenia ustalonego w zgodzie ze wskazanymi zażaleniem przepisami. W tym kontekście zarzut zażalenia, że merytoryczna niepoprawność opinii wyklucza prawo do wynagrodzenia nie znajduje usprawiedliwienia. Obie kwestie posiadają odmienny obszar oceny i ich łączeniu sprzeciwia się treść art.89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który nie odnosi się do wartości merytorycznej przedłożonego dowodu (ocnianego przez pryzmat art. 233 k.p.c.), co zgodności formalnej zlecenia z treścią opinii, poprawności wycienienia czasu potrzebnego na przygotowanie i opracowanie opinii w kontekście kwalifikacji biegłego. Dokonana w tym aspekcie kontrola instancyjna rozstrzygnięcia Sądu I instancji upoważnia tezę, że mimo częściowo wadliwego uzasadnienia zaskarżone orzeczenie odpowiada prawu.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w związku z art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 288 k.p.c. oraz cytowanego w sprawie rozporządzenia.

SSA Jerzy Bess SSA Wojciech Kościółek SSO Beata Kurdziel